

עיקרון שני: מתירנות לעומת מחויבות

העיקרון השני הקיים בתפיסה הפוסט-מודרנית ועלול להשפיע ישירות על בניין המשפחה קשור לאמונות החדות בין בני הזוג.

המורה מלמדת אותנו:

שהקשר בין האיש והאישה מבוסס על מחויבות עמוקה ועל נאמנות של האחד כלפי השני.
כנגזרת מכך יוצר הקשר הזוגי מערכת של חוקים וסיגים שמטרתם לדאוג לכל אחד מבני הזוג ישמור אמונים למסגרת המשפחתית.
היהדות מדריכה אותנו לנהוג בזוהירות רבה בכל הנוגע לקשרים עם בני המין השני שאינם בני זוגנו, ובכך היא עוזרת לנו להתרכז בבניית הקשר הזוגי וביצירת אהבה וחיבור עמוק בתוך המשפחה.

לעומת המחויבות והנאמנות שאליהם מכוונת התורה נכסיו לקשר הזוגי, חרטה על גולה התרבות הפערית את הערכים הנכסע הפוכים: את המתירנות ואת החופש:

ערכים אלו היום תוצר ישיר של תרבה פוסט-מודרנית שהפסיקה להאמין באמתות ובערכים מוחלטים.
כאשר אין אמת ואין חתירה למוצא אותה - נוצר ואקום של ערכים ומתפתחות תפיסה לפיה:

"כל אחד בחברה רשאי לעשות ככל העולה על רוחו, ובלבד שאינו פוגע במישהו אחר".
אלו הם 'ערכי' המתירנות והחופש גורסתם העכשווית המתלחלים עמוק לתוך החברה. תפיסות אלו חודרות כמובן גם לתוך המשפחה ומשפיעות במישרין על אופי הקשר הזוגי.

מסיבה זו הקשר בין איש ואישה בתרבות המערבית נושא פעמים רבות אופי חופשי ובלתי מחייב, ומסתכם לעתים בסיפוק צרכיו והנאותו של האדם.
המחויבות ההדדית נתפסת בחברה כדבר הנובל את האדם וכמאיים על החירות ועל 'החופש' שלו. תפיסה כזו פוגעת כמובן פגיעה אנושה בבניין הקשר הזוגי והמשפחתי.

1 עיקרון ראשון בו עסקנו במפתש הקודם היה: 'ממש עצמי' לעומת 'צלם אלוקים'. וברמיצת - היכולת לבנות זוגיות בצורה טובה תלויה בהנחות היסוד כי האיש והאישה נבראו בכלים אלוקים, שניהם חילק מבריאה אחת, ולשניהם יחד יש יעוד משותף שצריך לצאת אל הפועל. אולם, על-פי התפיסה המערבית הפוסט מודרנית גם האיש וגם האישה מהווים, כל אחד בפני עצמו, יחידה עצמאית. ולכן אחד מרמז אין באמת צורך עמוק בהשלמה של בני המין השני.

ניתן לפרש ולומר שהמתירנות של התורה המערבית מפריעה ליצירת הקשר הזוגי כשתי נקודות: האחת לפני הנישואין והשנייה בתוך הנישואין.

ויסביר את הדברים:

זמזומיות לעומת משפיע לפני הנישואין

על פי התפיסה המתירנית:

התפיסה המתירנית המקובלת כיום בחברה המערבית מאפשרת ומעודדת חיים משותפים של בני הזוג לפני הנישואין.

המורה, לעומת זאת, מדריכה אותנו לגמרי אחרת:

"ח"ל אמונם הגדירו שיש צורך שבני הזוג יפגשו לפני החתונה על מנת לבדוק שקיימת מציאות חן הדדית, לכן אסור לאדם שקדש את האישה עד שיראהנה (קידושין מא, א), אך בדיקה זו היא ראשונית בלבד ונושאת אופי מאוד ממוקד.
חיים 'האמתיים' כלל לא מתרחשים בבריקה זו אלא הם הולכים ונרקמים לאורך החתונה. התורה אוסרת עלינו לנהל חיים משותפים טרם הנישואין ומדריכה אותנו להשקיע את כל כוחות הנפש בתוך מסגרת הנישואין.

מהו שורש ההבדל בין התפיסות הללו?

ניתן לומר שהוא נעוץ במשקל המול שיש לצורך הפחויבות בניין הבית:

בתפיסה המתירנית המקובלת כיום בחברה המערבית:

זוגות החיים באופן משותף לפני החתונה עושים זאת בצורה בלתי מחייבת ומתוך ידיעה שכל רגע נתון הם יכולים לסיים את הקשר מבלי שיצטרכו לשלם על כך כל מחיר.
הם בעצם בונים את הקשר ביניהם על יסוד הנאותיהם וצרכיהם הפרטיים, ללא התקשרות רצינית ועמוקה.

כשבו זוג כאלה מתחננים בסופו של דבר ויוצרים מסגרת רצינית ומחייבת, נוצרת אצלם תחושה שהם נכנסו למערכת יחסים המוגדרת למסגרת החופשית והבלתי מחייבת אליה הרגלו.

כלומר ההרגל להיות בצורה מתירנית ונסולת מחויבות יוצר קושי מובנה ביחס לחיי הנישואין שמהותם היא הנאמנות והמחויבות ההדדית.

המסקנה העולה מן הדברים היא שהתחברה המערבית המאפשרת לחיות באופן מתירני פוגעת בעצם אופייה ביכולת למסד בצורה נכונה את חיי הנישואין ואת בניין המשפחה.

בס"ד.

גם כאן הוורמות המקובלות בחברה המערבית עומדות לוו לרועץ:

בחברה הפוסט-מודרנית אין לצערנו נוהג מקובל של הגבלת קשרי הידידות בין גברים לנשים.

בחברה בה המהירות והחופש מהווים ערכים 'מקודשים' ומשגים כמו 'מחויבות' ו'נאמנות' נתפסים כדבר זר, קשה מאוד לייצר דפוס התנהגות ראויים בין המינים.

יש גם לזכור שההתקשורת הדיגיטלית אף היא משפיעה מאוד על מערכות היחסים הללו ויוצרת אתגרים לא פשוטים.

על כל פנים, כל בר דעת מבין איזו חשיבות עליגה יש לטיפול נכון בנושא זה, ועד כמה נורמות לא נכונות של יחסים בין אישיים עלולות להוות מדרון חלקלק שמעמיד בסכנה את יציבות המשפחה ושלמותה.

בנוסף יש להעיר: שהקפדה על גזרי הציונות בין גברים לנשים שומרת לא רק על המסגרת המשפחתית, היא גם נותנת לאישה את הכבוד הראוי לה כאישה וכאדם.

אזירה צוועה יצרת חברה עדינה ורגישה יותר, ומאפשרת התנהלות תקינה ובריאה של המערכת הציבורית.

לסיכום עסקנו זה:

ראים כיצד הנורמות של החברה הפוסט-מודרנית מאיימות על המחויבות והנאמנות המשפחתית.

מציאות זו דורשת מאתנו להיות ערניים ודרוכים ולשמור על כללי ציניות ועל גבולות ברורים על מנת לשמור על המערכת המשפחתית.

היחס לבני המין השני במרחב הציבורי צריך להיות יחס מכבד והוגן מצד אחד, אך זהיר וענייני מאוד מן הצד השני.

בס"ד.

ביהדות, לעומת זאת:

נושא 'המחויבות' הוא ערך מובנה בתוך חייו של אדם מישאל בכלל, ובתוך מוסד הנישואין בפרט.

חייו של יהודי שומר תורה ומצוות סובבים ברובם סביב אחריות ומחויבות. התורה מחנכת את האדם לקחת אחריות על חייו ולעשות את מה שנכון ואמתי ולא את מה שמעורר את חשקו באופן ראשוני.

גם ביחס למציאת בת זוג קובעים חז"ל כי 'ארבעים יום קודם יצירת הוולד בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני' (סוטה ב, א), כלומר הקשר בין בני הזוג מיוסד על זיקה עמוקה ומחויבות הדדית המוטבעים בתוכם עוד מראשית יצירתם.

כמובן שכניסה לחיי הנישואין מתוך תפיסה כזו של מחויבות ורצימות מסייעת מאוד לגיבוש התא המשפחתי בצורה בריאה ואיטנה.

✦ זמירות בעולם משפיע כדרך חיי הנישואין

כפי שאמנו: תודעת 'המחויבות ורגישת מהאדם עוד לפני הנישואין היא המאפשרת לו להיכנס לחיי הנישואין בצורה נכונה.

אך גם בתוך תקופת הנישואין יש לשמר ולספח תודעה זו: כיוון שהיא מהווה נקודת מפנה ליציבות הבית ומגינה עליו מפני המהדרות המאיימות לערער אותו.

המבנה של החברה המערבית המודרנית כיופ:

במבנה של החברה המערבית המודרנית שימור המחויבות בין בני הזוג הולך ונעשה מורכב יותר ויותר.

כיום ישנה כמעט בכל מקום ציבורי תערוכה בין גברים לנשים: בחיי החברה והתרבות, בחיי המסחר והתעשייה ובמקומות העבודה השונים נמצאים גברים ונשים אלו לצד אלו חלק ניכר של היום.

מציאות זו מצריכה חשיבה ותשומת לב מרובה כיצד לדאוג לכך שהיא לא תפגע בחיי המשפחה היקרים לנו מכל.

יש לעשות כל מאמץ על מנת להסדיר יחסי עבודה ענייניים והוגנים שיש בהם מנוח כבוד לכל אדם, וכך בכך יש בהם זהירות מתמדת מיערות קשר אישי עם בן המין השני באופן שפגע בגזרי הציונות.